

**POQUES DADES
CIENTÍFIQUES SOBRE
UN TEMA CONCRET**

David Bueno i
Torrens

Professor i investigador
de genètica de la UB i
divulgador de la ciència

Narcisisme taurí

El gener de 2012 va entrar en vigor a Catalunya la prohibició dels espectacles taurins que provoquen la mort de l'animal, la qual pot esdevenir inútil si el govern espanyol els declara patrimoni cultural immaterial. Se n'ha parlat en diversos mitjans, amb arguments tant favorables com contraris, els quals en general debaten si és una demostració artística o de crueltat, i si la prohibició catalana i la declaració que impulsa el govern espanyol són el reflex d'una qüestió política o un acte d'humanitat per evitar un patiment inútil. També hi ha, però, un altre aspecte a tenir en compte, l'impacte cognitiu que pot tenir en els assistents i com pot repercutir en la societat. No hi ha gaires dades científiques sobre un tema tan concret com aquest, perquè, d'una banda, en altres països el problema és inexistent, i d'altra, dubto que cap ministeri espanyol financés una recerca per abordar-lo.

TOTS ELS ESTUDIS sobre el patiment dels animals en general, que s'han realitzat en el marc de la seva utilització en experimentació biomèdica i per al consum, indiquen que és molt difícil quantificar-lo, atès que cada espècie i cada individu l'experimenta d'una manera diferent. Per això s'acostuma a utilitzar el criteri de l'estrès, que es pot valorar de manera objectiva amb marcadors presents a la sang. En el cas de les curses de braus, únicament he localitzat un treball que ho hagi abordat, publicat l'any 1994. Segons els autors, que van estudiar 179 braus de manera individual, durant la cursa se'ls disparen enormement els marcadors d'estrès –i en conseqüència el patiment–, malgrat que van trobar diferències entre individus. De fet, el seu objectiu no era demostrar això, malgrat que va quedar plenament demostrat, sinó trobar un criteri que permetés seleccionar braus més resistent a l'estrès per oferir un “millor” espectacle.

MOLT DIFERENT ÉS LA REACCIÓ mental i neuronal del públic. Segons alguns

JOAN OLLER

treballs de psicologia i psiquiatria (com deia a l'inici de l'article, n'hi ha molt pocs), malgrat que els espectadors certament pensin que van a gaudir del que consideren un art, se'ls activen marcadors temperamentals relacionats amb el sadisme, el narcisisme i l'enveja. A nivell neuronal, el sadisme provoca l'activació conjunta de circuits i neurotransmissors relacionats amb el dolor i el plaer, i segons la psicologia prové de la identificació empàtica de l'espectador tant amb el torero i la seva quadrella com també amb el brau i el cavall. És a dir, del dolor que provoca l'estrès i la mort de l'animal i la possibilitat

Un aspecte a tenir en compte és l'impacte cognitiu que pot tenir en els assistents i com pot repercutir en la societat

que també mori o quedi greument ferida alguna persona, combinat amb l'alleujament de cada passada. El còctel de neurotransmissors que s'activa inclou la noradrenalina i la dopamina –relacionades amb sentiments de recompensa–, la serotonina –amb el plaer i la insensibilitat al dolor– i la histamina –amb l'estrès.

TANMATEIX, EL MÉS CURIÓS potser sigui el narcisisme, que segons la psicologia neix d'una barreja entre la identificació de l'espectador amb l'èxit i la solitud del torero barrejada amb un sentiment d'enveja. El narcisisme és un fenomen molt complex, i a nivell d'activitat neural implica un autoenaltiment amb finalitats defensives. Segons un treball publicat a la revista *Scan* a principis d'any, les pulsions narcisistes es reflecteixen clarament en circuits neurals relacionats amb el dolor social, i quan són contrariades poden activar respostes extremes preconscients, entre les quals, com textualment identifica aquest treball, d'agressivitat.